

[Bertel Dahlgaard.]

stillingen med hensyn til valutabeholdningen er i dag praktisk talt den samme som for seks måneder siden, til trods for at der er sket store afdrag på udenlandsk gæld.

Jeg har adskillige gange i de forløbne måneder udtalt, at dette ikke måtte indgyde os særlig tryghed. Virkningerne af den dårlige høst måtte nødvendigvis blive meget følelige for landbruget, og følgerne heraf måtte brede sig og lægge et nyt pres på valutaisituationen.

Men hertil er siden efteråret kommet en højst ulykkelig udvikling med hensyn til bytteforholdet mellem vore eksportvarer og vore importvarer. Bytteforholdet kunne i september udtrykkes i tallet 81, men der er i de forløbne seks måneder indtrådt en betydelig forringelse, således at tallet i februar er sunket fra 81 til 72. Her er efter mit skøn i dag den store fare for vor valuta. Fortsætter denne udvikling i de kommende måneder, med stigende råstofpriser udefra og stagnerende eller faldende eksportpriser, kommer Danmark ind i en prisklemme, som kan få meget alvorlige følger. Derfor er det radikale venstre enigt i, at man i tide må imødegå denne udvikling gennem foranstaltninger, der nedsætter det indenlandske forbrug. Når vi trods næsten fuld beskæftigelse forbruger mere, end landets produktive virksomhed frembringer, løber valutakassen tør.

Hele den udvikling, vi i det sidste år har været ude i, viser, hvor sårbart vort lands økonomi er blevet. Vi har jo i årene 1951—53 kunnet sole os i de gunstige virkninger af tre usædvanlig gode høstår, men så snart modgang indtræder i et enkelt år, rokkes grundlaget for fremgangen. At denne større sårbarhed i Danmarks økonomi har sin rod i de store rustningsbyrders store indgreb i nationalindtægten, og at der herigennem spærrer for en økonomisk og social fremgang, vi ellers havde mulighed for, er ganske oplagt for enhver. Denne enkle sandhed bliver det nødvendigt for alle at erkende og handle efter.

Jeg synes iøvrigt, at venstre og de konservative i dag skulle tænke på, at hvis der ikke i efteråret var gennemført disse militære besparelser på over 200 millioner for det kommende år, da ville der i dag kræves forbrugsbegrænsninger af

befolkningen, ikke på 400—500 millioner, men på 700 millioner.

Det ærede medlem hr. Alfred Bøgh talte om, at venstre i fjor i tide havde advaret imod den vending i den økonomiske udvikling ude i verden, som medførte den valutamæssige fare for Danmark. Jeg må ærlig talt sige, at det husker jeg ikke. Derimod husker jeg, at venstre i fjor forår ved finanslovens behandling sammen med regeringen og de konservative stemte det radikale venstres forslag om 150 mill. kr.s besparelse ned og samtidig sammen med regeringen og de konservative gav adgang til, at bundne Marshallmidler lidt efter lidt blev frigivet til militære anskaffelser.

Når jeg dernæst vender mig til spørgsmålet om de midler, der i denne situation skal tages i brug, ja, så mener det radikale venstre stadig, at der må gennemføres civile og militære besparelser. Overvejelserne vedrørende de militære besparelser må naturligvis knytte sig til de forberedelser, der for tiden foregår med hensyn til revisionen af forsvarslovene. De civile besparelser bør sætte ind på flere punkter. Herunder falder en videreførelse af de bestræbelser, der påbegyndtes i efteråret med hensyn til byggestøtteleven. Der er jo ikke så ganske lidt at rette på de områder, efter at det ærede medlem hr. Aksel Møller som boligminister lod det hele gå sin skæve gang gennem tre år. Uden at formindske antallet af beboelseslejligheder, der bygges, kan adskilligt rettes her. Omkostningerne kan nedbringes ved, at det inflatoriske tryk fjernes. Der kan ske en videre udvikling af byggeriet efter kapitel VIII a, en lovgivning, som det radikale venstre i sin tid tog initiativet til, og som nu benyttes mere og mere; hertil kræves færre statsmidler. Også vedrørende andre sider af byggestøtteleven har jeg tilladt mig i huslejeudvalget at rejse spørgsmål om besparende ændringer. Det er indlysende, at jo videre vi når frem ad besparelsesvejen, i des mindre grad bliver der brug for at lægge forbrugsbegrænsende afgifter direkte på landets borgere.

Men næst efter besparelserne lægger det radikale venstre vægt på, at andre foranstaltninger, som det bliver nødvendigt at træffe, bliver så lidt byrdefulde for det produktive erhvervsliv som muligt. Jeg